

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/8/2019
Identifikačné číslo spisu:	7019200217
Dátum vydania rozhodnutia:	05.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7019200217.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci odsúdeného G. K. pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného zákonníka Českej republiky a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 5. decembra 2019 v Bratislave sťažnosť odsúdeného G. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 2. októbra 2019, sp. zn. 8 Ntc/19/2019, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného G. K. sa zamietla.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 2. októbra 2019, sp. zn. 8Ntc/19/2019, podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. v spojení s § 67 ods. 1 Tr. zák. rozhodol tak, že žiadosť odsúdeného G. K. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu krajským súdom vo veciach pod sp. zn. Nc/10/2011 a 5Ntc/6/2016 zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený K. ihneď na verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú odôvodnil podaním zo 7. októbra 2019.

Uviedol, že všetci v súdnej miestnosti boli proti nemu zaujatí, nakoľko si v skoršom konaní podal sťažnosť, ktorej najvyšší súd vyhovel, resp. si podal sťažnosti aj na zamestnancov ÚVTOS Ružomberok. Súd sa nezaoberal tým, že jeho rodičia s ním udržiavajú kontakt, finančne ho podporujú a len kvôli ich zlému zdravotnému stavu ho nemôžu aj osobne navštíviť. Nezaoberal sa ani tým, že dosiaľ nebol vo výkone trestu; žiadal o životnú šancu, aby mohol preukázať, že sa napravil. Akonáhle vstúpil do miestnosti, zbadal u JUDr. Zuzany Homzovej pohľad plný nenávisti. Pani sudkyňa z oboznámených rozsudkov neuviedla, kto bol organizátor, kto poznal poškodených, kto sa priznal a kto usvedčil spolupáchateľa; neuviedla ani to, koľko mal promile v krvi, ani to, že sa tak stalo prvýkrát atď. K disciplinárnym trestom v Českej republike uviedol, že pani sudkyňa ho nechcela počúvať, aby to vysvetlil; nedala možnosť mu ukázať potvrdenie o zaradení do práce. Nijako si neoverovala, či posudky z ÚVTOS Ružomberok sú pravdivé. K druhému trestnému činu uviedol, že omamnú látku dal spoluväzňovi preto, lebo sa ho bál, vyhrážal sa mu. Za spáchané skutky sa hanbí a bude ho to trápiť do

konca života. Chcel by sa začať starať o rodičov, založiť si rodinu a vyhýbať sa už trestnej činnosti.

V ďalšom odôvodnení zo 4. novembra 2019 odsúdený K. nad rámec uvedeného doplnil, že ÚVTOS Ružomberok ho chce zničiť, že zo zamestnania ho vyradili úmyselne pred verejným zasadnutím a aj ďalšie disciplinárne tresty mu uložili z tohto dôvodu. Dostal zákaz dívať sa na televíziu, plniť program zaobchádzania, byť členom spoločenského krúžku, športovať; už len čaká, kedy mu dajú doživotný trest. Už sa to nedá vydržať, čo na neho organizovaná skupina v Ružomberku zohrala; uznáva, že si trest zaslúžil, ale už má vykonaných viac ako 15 rokov, ostáva mu len 9 mesiacov. V Českej republike sa dopustil disciplinárnych previnení, lebo chcel byť sám, začal sa rezať žiletkou, následne sa 4 ?6-krát pokúšal obesit'. Samozrejme, že dostal aj ďalšie tresty, ale to nebolo nič vážne ? napr. za nosenie civilných vecí, fajčenie na zakázaných miestach, za to, že zaspal pred sčítaním atď. Nie je ten najlepší odsúdený, ale keď niečo urobí, tak to zoberie a súhlasí aj s trestom. Na záver uviedol, že po prepustení dá všetko do médií, nech sa o tom dozvie celá Európska únia, a to všetko len preto, že sú tu štátni zamestnanci, ktorí skrývajú svoje prešľapy. Už viac nemá silu snažiť sa dosiahnuť niečo, čomu sa hovorí spravodlivosť'.

K sťažnosti sa prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „prokurátor“) nevyjadril.

Sťažnosť i kompletný spisový materiál boli Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložené 25. novembra 2019. Následne najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel pritom k záveru, že táto nie je dôvodná.

Úvodom najvyšší súd upozorňuje, že o sťažnosti odsúdeného K. už raz uznesením z 8. augusta 2019, sp. zn. 5 Urtost 6/2019 konal, a rozhodol tak, že podľa §194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil uznesenie krajského súdu z 10. júla 2019, sp. zn. 8Ntc/19/2019, a uložil mu, aby vo veci znova konal a rozhodol. V novom konaní krajský súd rešpektujúc § 194 ods. 5 Tr. por. vykonal úkony, ktoré mu najvyšší súd nariadil a na verejnom zasadnutí (okrem iných listín) oboznámil pripojený spis sp. zn. Ntc/10/2011, vrátane rozsudkov českých súdov, správu Väzenskej služby Českej republiky za obdobie od 3. augusta 2004 až 14. marca 2018, uznesenie Okresného súdu v Mostě z 26. januára 2018, sp. zn. 31PP/60/2016, psychiatrický posudok z 3. septembra 2016, psychologický posudok z 5. decembra 2017 a tiež Dodatok ÚVTOS Ružomberok k hodnoteniu osoby odsúdeného K. zo 4. septembra 2019 (č. l. 107). Aj na základe takto doplneného dokazovania je aj najvyšší súd toho názoru, že odsúdený K. podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu nespĺňa.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Keďže už v skoršom zrušujúcom uznesení najvyšší súd vysvetlil, že odsúdený K. splnil formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie 3. mája 2016 (s. 5 ods. 1), v ďalšej časti sa bude koncentrovať len na materiálne podmienky. Odsúdený bol uznaný vinným za (okrem iného) trestný čin vraždy podľa §

219 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného zákonníka Českej republiky účinného v čase spáchania skutkov (ďalej len „TZ ČR“) v štádiu pokusu podľa § 9 ods. 2 TZ ČR a tiež za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h) TZ ČR na (zjednodušene) tom skutkovom základe, že v dňoch 2. ? 3. augusta 2004 olúpili poškodeného P. T., ktorého neskôr, rovnako ako poškodeného T. V., zo strachu pred udaním brutálne fyzicky napadli, pričom odsúdený K. oboch poškodených kopal a tiež niekoľkokrát dupal po ich tvárovej časti hlavy, z ktorého dôvodu poškodený V. na následky devastačných zranení zomrel a u poškodeného T. nedošlo k úmrtiu len kvôli včasnému zásahu lekárov (zv. Ntc/10/2011, č. 1. 5).

Súd v prospech odsúdeného pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení vyhodnotil, že trestnej činnosti sa dopustil ako 18 ročný (pozn. a to napriek tomu, že na túto okolnosť súdy prihliadali už pri výmere trestu, z ktorého dôvodu mu ? na rozdiel od spoluobžalovaného O., neukladali výnimočný trest odňatia slobody; zv. Ntc/10/2011, č. 1. 25), v minulosti nebol vo výkone trestu odňatia slobody a podľa znaleckého posudku u neho zistná brutalita nemá charakter prirodzeného spracovávania konfliktov. Odsúdený si tiež v osobných veciach udržiaval poriadok, mal osvojené hygienické návyky, udržiaval tiež pravidelný telefonický kontakt s matkou a sestrou, a za celé obdobie výkonu trestu bol 23-krát disciplinárne odmenený (č. 1. 16, 19, 93). Na druhej strane, z vykonaného dokazovania vyplynulo veľké množstvo poznatkov, ktoré tieto pozitívne zistenia do veľkej miery relativizujú, resp. jednoznačne nasvedčujú tomu, že odsúdený ani dlhoročným výkonom trestu dostatočne nepreukázal polepšenie a nemožno od neho očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život.

V hodnotení ÚVTOS Ružomberok z 10. apríla 2019, doplnenom 4. septembra 2019 sa uvádza, že odsúdený bol 4-krát disciplinárne potrestaný, a to za nevhodné správanie voči referentovi režimu z júla 2018 a januára 2019 (kričal na neho vulgarizmy a naznačil mu, že ho fyzicky napadne), prechovávanie zakázaných predmetov z júla 2019 (tetovací strojček ukrytý v rádiu) a nerešpektovanie pokynov na pracovisku z augusta 2019. Pokiaľ ide o tvrdenia odsúdeného K., že ho ÚVTOS Ružomberok chce „cieľene zničiť“, týmto najvyšší súd neuveril, a to hlavne s poukazom na správy z iných ústavov na výkon trestu.

Okrem ÚVTOS Bratislava, ktorý za pomerne krátky čas už na jar 2018 zaevidoval jeho manipulatívne a nátlakové správanie sa pri dožadovaní potrieb, možno poukázať na hodnotenie českých väznic. Vo väzbe v Hradci Králové bol za obdobie necelého roka dvakrát disciplinárne potrestaný, keďže „jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni“; vo Väznici Plzeň, kde si vykonal 6 rokov trestu, bolo jeho správanie a vystupovanie na podpriemernej úrovni, príkazy a nariadenia neplnil; bol opakovane disciplinárne trestaný, a to aj za fyzické napadnutie odsúdeného; vo Väznici Bělušice, kde si vykonal 2,5 roka taktiež neplnil cieľ programu zaobchádzania a z vlastnej viny bol tiež vyradený z práce. V podstate jediná väznica, ktorá vo vzťahu k odsúdenému neevidovala žiadne negatívne poznatky bola Väznica Praha - Pankrác, kde si ale odsúdený vykonal len týždeň. Celkovo česká väzenská služba vo vzťahu k odsúdenému uviedla, že bol 22-krát disciplinárne trestaný, a to hlavne za opakovaný spánok v nepovolenom čase, nenastúpenie na povinné sčítanie, nadväzovanie nepovolených kontaktov, držanie nepovolených vecí na cele, vzájomné fyzické napádanie s odsúdenými, nerešpektovanie príkazov príslušníkov, neustlané lôžko, sebapoškodzovanie atď. (č. 1. 78, 85, 87 - 89). Tieto okolnosti v žiadnom prípade nesvedčia o tom, že by odsúdený svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie.

Z hľadiska resocializačnej prognózy treba tiež upozorniť, že odsúdený dosiahol vysoké riziko sociálneho zlyhania ? 15 bodov (č. 1. 21), a to prítom možno mať pochybnosť o záveroch sociálneho pracovníka, ktorý nezistil problémy v rodine, hoci v znaleckom posudku sa konštatuje, že otec odsúdeného mal byť agresívny alkoholik, ktorý bol za majetkovú trestnú činnosť opakovane vo výkone trestu odňatia slobody (č. 1. 82 ? 83, 88). Rovnako sa v hodnotení neuvádza, že odsúdený dosahuje podpriemernú intelektovú úroveň a trpí zmiešanou poruchou osobnosti s rysmi simplicity, emočnej nediferencovanosti až oploštelosti, konštatuje sa afektívna impulzivnosť, nedostatočne internalizované morálne normy so sklonom k asociálnemu konaniu; v rozhodovaní u neho prevažujú impulzívne mechanizmy viazané na aktuálnu emočnú konšteláciu s rizikom afektívnej agresie (č. 1. 90 ? 92). Z týchto dôvodov je najvyšší súd toho názoru, že odsúdený by pri správnom hodnotení rizika sociálneho zlyhania dosiahol zrejme až

17 bodov.

Napokon možno poukázať aj na jeho pasivitu pri resocializačných aktivitách; odsúdený K. sa s výnimkou povinných komunitných aktivít za celý čas zúčastnil len dvoch prednášok, jednej športovej súťaže a dvoch hromadných poučení (pozn. na uvedenom nič nezmení ani okolnosť, že v Českej republike bol opakovane účastníkom „biblického korešpondenčného kurzu"). A hoci za plnenie pracovných povinností bol na Slovensku disciplinárne odmenený, z práce na vnútornom pracovisku šitia bol medzičasom (rovnako ako predtým v Českej republike) vyradený pre nerešpektovanie pokynov (č. l. 19, 94). Pokiaľ ide o potvrdenie starostu obce I., toto nesvedčí o záujme obce zamestnať odsúdeného po výkone trestu, potvrdenie sa týka len tej okolnosti, že odsúdený spĺňa podmienky na výkon aktivačných prác. Vychádzajúc z týchto skutočností, berúc tiež do úvahy negatívne stanovisko ÚVTOS, aj najvyšší súd bol toho názoru, že odsúdený K. je nebezpečný pre spoločnosť a musí si vykonať celý uložený trest odňatia slobody. Dokonca po získaní vyššie rozvedených poznatkov z Českej republiky je súd toho názoru, že požiadavka na postup podľa § 460 ods. 2 Tr. por. u odsúdeného K. je ešte aktuálnejšou.

Pokiaľ ide o námietku zaujatosti, ktorú odsúdený K. vzniesol do zápisnice ihneď po vyhlásení napadnutého uznesenia, o tejto krajský súd s poukazom na § 32 ods. 6 Tr. por. správne nekonal, keďže evidentne nebola vznesená bezodkladne a týkala sa len procesného postupu súdu (č. l. 108). Na podklade týchto skutočností najvyšší súd rozhodol tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného G. K. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.